

ಕುಂಜಮ್ನಾ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಜ್ವರ, ಗಂಟಲು ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಮ್ಮೂ ಆಗ ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಎಂಟನೆಯ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಸಹ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಿಶುಗಳ ಚಲನವಲನದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಆರನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂರುವಾಗ ಏಳುವಾಗ ಎರಡು ತಲೆಗಳ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ವೈದ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ತನಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ವೈದ್ಯರು ಎಕ್ಸ್ ರೇ ತೆಗೆಸಿದಾಗ ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವುದು ದೃಢವಾಯಿತು.

ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳು, ನಲ್ಲತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ಪ್ರಯಾಣ... ಅಮ್ಮ ದಣಿದಿದ್ದಳು, ಹೊಯ್ಯಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವುದೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ? ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವಹಿಸಿ ಕುಂಜಮ್ನಾಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಳು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ಪುರಮ್‌ನಿಂದ ಪತಾಂಬಿಗೆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಮ್ಮ ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದಳು, ಸಂಜೆಗೆ ಮಲಪ್ಪುರಮ್‌ಗೆ ಮರಳಿ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಮ್ಮ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯ ಬಳಿ ಕೂತು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಗಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಸವ ವೇದನೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅಮ್ಮನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕುಂಜಮ್ನಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ನರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕರೆಯದೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮಿಡ್‌ವೈಫ್‌ರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿದಳು. ಮುಖ ತೆರೆದಿದೆ, ಚೀಲ ಹರಿದಿದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾಭವವಾಗಿದೆ. ಡೆಲಿವರಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೊರ ಬರಬಹುದು ಎಂದರು ಮಿಡ್‌ವೈಫ್.

ಕೂಡಲೇ ಕುಂಜಮ್ನಾಳ ಬೆಡ್‌ರೂಮ್ ಲೇಬರ್ ರೂಮ್ ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಮಿಡ್‌ವೈಫ್ ಮತ್ತು ಕುಂಜಮ್ನಾಳ ಟೀಮ್ ಕಲೆತು ಅಮ್ಮನ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ನೀಲ್ ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದೆವು, ನಾವು ಕುಂಜಮ್ನಾಳ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆವು. ಅಮ್ಮ ಕಾಯಿಲೆ ಹಿಡಿದ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಆ ಸಹೋದರಿಯೇ ಅವಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವು ಅವಧಿಗೆ ಮೊದಲೇ, ಎಂಟನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಹೀಗಾಗಿ ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದೆವು, ಹಾಲು ಚೀವಲೂ ನಮ್ಮಿಂದಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಾವು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅಮ್ಮ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ತಂಗಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ಮಲಪ್ಪುರಮ್‌ನ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಳು. ಕುಂಜಮ್ನಾ ಇಂದೂ ಸಹ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ, ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿನ

ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ; ನಾವು ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಅವಳ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ನೀಲ್ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸದಾ ನನಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಐದು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಅಣ್ಣ ಜಾರ್ಜ್ ಇದ್ದಾನೆ. ಜಾರ್ಜ್‌ಗಿಂತ ಎರಡು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಅಕ್ಕ ರೇಚಲ್ ಇದ್ದಾಳೆ. ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ಪರಿವಾರ... ಒಟ್ಟು ಆರು ಜನರಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಖಿ ಪರಿವಾರವಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳಿದ್ದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆತ್ಮೀಯತೆ ಮತ್ತು ವಿನಮ್ರತೆಗೆ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ತುಂಬಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸುಂದರ, ಸ್ನೇಹಮಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತದ ತಾಯಿಯಿದ್ದಳು; ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮ್ಮಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತಸದ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು. ನಾವೊಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ...

‘ಆದರೆ...?’

ನಾನು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ, ‘ನಾನು ಮತ್ತು ನೀಲ್ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾಡಿತು.’

‘ಓಹ್... ನೋ... ನಾನು ಈ ಅಪಾಯಕಾರಿ ರೋಗದ ನೋವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಅವಳೂ ಸಹ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಳು...’

‘ಯಾರು?’

‘ನೀನಾ.’

‘ನೀನಾ!’

‘ಅವಳಿಗೆ ಲಿಂಗ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗಿತ್ತು, ಅದು ಬೈನ್‌ವರೆಗೂ ಹೋಗಿತ್ತು.’

‘ಅನೇಕ ವಿಧದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗಳಿವೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಬ್ರೆಸ್ಟ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗಿತ್ತು; ಇದು ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಪರಿವಾರದ ಮೇಲಿನ ಮೊದಲ ಆಘಾತವಾಗಿತ್ತು. ಪಾಲ್, ನಮ್ಮ ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುವ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಅದು ಮೊದಲ ವಜ್ರಾಘಾತವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಷಾದ ಕಾಲಿಟ್ಟಿತು. ಅಮ್ಮ ಪದೇ ಪದೇ ತಿರುವನಂತಪುರಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತಿರುವನಂತಪುರಮ್‌ನಿಂದ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಶವ ಬಂತು. ನಾನು ಅವಾಕಾಡೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಓಪಿಟಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಪ್ಪ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ರೇಚಲ್ ಸಹ ತುಂಬಾ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರೇಚಲ್ ಅತ್ತೂ ಅತ್ತೂ ದಣಿದಿದ್ದಳು. ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ನೀಲ್ ಸಹ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ನನ್ನ ಒಣಗಿದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ,

‘ನ್ಯೂನಿಯನ್ನು ಅಳಿಸಿ, ಆಘಾತದಿಂದಾಗಿ ಇವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಲ್ಲಾಗಿವೆ’ ಎಂದರು. ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಹೋದರರ ಹೆಂಡತಿ ಚೆರಿಅಮ್ಮಾ ನನ್ನನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಅಮ್ಮನ ಶವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ‘ನ್ಯೂನಿ, ನಿನ್ನಮ್ಮನ ಆತ್ಮ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ನಿನಗೆ ಅಮ್ಮನ ಮಡಿಲು ಇಲ್ಲ...’ ಎಂದಳು.

ಕುಂಜಮ್ನಾ ತಕ್ಕಣ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದಳು, ‘ಇವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ.’

ಕುಂಜಮ್ನಾಳ ಆ ಮಮತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ನಾನು ರೋದಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡರು.

‘ಕುಂಜಮ್ನಾ?’

‘ಹೌದು ಪಾಲ್, ಅಮ್ಮನ ತಂಗಿ, ಅಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ...’

ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆದಾಗ, ಕುಂಜಮ್ನಾ ಅಮ್ಮನಿಗಿಂತ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವಳಾಗಿದ್ದು, ಆಗ ಅವಳ ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಮೂವತ್ತಮೂರು ಇರಬಹುದು. ಕುಂಜಮ್ನಾ ಪತಾಂಬಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಆಸ್ರಿಯೆನ್ನೆಲಾ ಮಾರಿ, ಮಲಪ್ಪುರಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು; ತನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ವೃದ್ಧ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸಹ ಕುಂಜಮ್ನಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಕ್ಕನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಹ ಅವಳ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಸಾಯುವಾಗ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಆಸರೆ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು; ತಂಗಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಕಳಾಗುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ಜೀವನ ಕುಂಜಮ್ನಾಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಯಾಚಿಸಿತು; ಕುಂಜಮ್ನಾ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಕುಂಜಮ್ನಾ ನಮ್ಮ ಪೋಷಕಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ... ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಡೇ’ ಇತ್ತು. ಕುಂಜಮ್ನಾ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ತೆಳು ಕಾಯದ, ಫ್ಯಾಷನಬಲ್ ಆಗಿದ್ದ ಕುಂಜಮ್ನಾಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಪೋಷಕಿಯೆಂದು ನಂಬಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ, ‘ಇವಳು ಹುಡುಗಿಯಂತಿದ್ದಾಳೆ. ನಿನೊಂದಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ನಾವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು’ ಎಂದರು.

ತದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಂಜಮ್ನಾ ನನ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಾಗ, ಹಳೆಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತಲೆಗೂದಲುಗಳಿಗೆ ತುರುಬು ಹಾಕಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿ, ತಾನು ಗಾರ್ಡಿಯನ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.

(ಸಶೇಷ)